

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 49 • wrzesień 2010 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Tradycja domowych przetworów

Konkurs wojewody

Najlepsze kąpieliska

Rządowe wsparcie

Program przebudowy dróg

W numerze

Sierpniowy przegląd wydarzeń.....	3
Temat miesiąca.....	4
Święto Wojska Polskiego.....	6
Wieści z urzędu.....	7
„Czyste Serca” wręczone.....	8
Komunalne odpady biodegradowalne.....	8
Najlepsze kąpieliska w regionie.....	9
Program przebudowy dróg.....	9
90 lat urzędu wojewódzkiego.....	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki.....	10
Warto posłuchać.....	11
Co? Gdzie? Kiedy?.....	12
Przepisy kulinarne.....	12

Fotofelieton

Kielecka Szkoła Budowlanego Krajobrazu A.D. MMX.

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Ten znany malarz epoki baroku to Tommaso Dolabella.

Ten znany włoski malarz urodził się w roku 1570 w Belluno. Do Polski przybył ok. 1600 r. i zamieszkał w Krakowie (gdzie zmarł w 1650 r.). Wykonywał prace - głównie o tematyce historycznej, batalistycznej oraz alegoryczne - na zlecenie króla Zygmunta III Wazy, a później Władysława IV. Malował sceny religijne na zamówienia krakowskich klasztorów (dziś możemy podziwiać obrazy Dolabellego zdobiące refektarz klasztoru u oo. dominikanów) oraz katedry wawelskiej. Wykonywał też zlecenia dominikanów z Poznania czy kanoników regularnych z krakowskiego Kazimierza i Kraśnika. Niestety, wiele jego dzieł uległo zniszczeniu, m.in. podczas pożaru Krakowa w 1850 r.

Kielecki pałac biskupów krakowskich szczyty się wspinały, malowanymi na płótnie, plafonami wykonanymi w warsztacie Tommaso Dolabellego ok. 1641 r. na zlecenie biskupa Jakuba Zadzika. Do dziś zachowały się tu trzy z czterech prac weneckiego mistrza. Plafon „Sąd nad arianami na sejmie w 1638 r.” przedstawia biskupa jako gorącego zwolennika kontrreformacji, który z zapałem zwalczał idee różnowierców. Kolejny plafon, nazywany „Przyjęcie posłów szwedzkich przez Władysława IV” nawiązuje do działalności politycznej bpa Zadzika w czasach, gdy piastował on godność kanclerza wielkiego koronnego. W narożnych kwaterach tego plafonu ukazane są sceny z wojen polsko-szwedzkich. Do kanclerskich czasów biskupa odnosił się także plafon przedstawiający wojny z Moskwą - dziś, niestety, nie zachowany. „Pożar Ławry Trockiej pod Moskwą” zajmuje centralne miejsce w czwartym z kieleckich dzieł Dolabellego. Plafon ten nawiązuje do wydarzeń wojny 1611 roku, podczas której zginął bratanek biskupa, ostatni męski potomek rodu Zadzików.

Historycy sztuki podkreślają ogromny wpływ twórczości

mistrza Tomasza na polskie malarstwo. Przeszczepił on do Polski styl mistrzów późnego renesansu weneckiego, zainicjował wielkie kompozycje wielopostaciowe i przyspieszył rozwój techniki oleju na płótnie. Przez półwiecze, w którym tworzył w naszym kraju, Dolabella stał się jednym z głównych twórców polskiego malarstwa barokowego.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje **Andrzej Drogosz**. Gratulujemy! (prosimy o kontakt z redakcją).

Nasze kolejne pytanie:

W okolicach tej miejscowości, położonej wówczas na terenie woj. kieleckiego, rozegrała się w dniach 8-9 września 1939 r. jedna z większych bitew Kampanii Wrześniowej. Z wojskami niemieckimi walczyły polskie oddziały wchodzące w skład Armii „Prusy”. Jaka to miejscowość?

Na odpowiedzi czekamy do 30 września 2010 r. pod numerem telefonu 41 342 12 44 lub pod adresem poczty elektronicznej: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44

(Agata Wojda - rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl

Sierpniowy przegląd wydarzeń

...
W uroczystości powitania w Kielcach uczestników 45. Marszu Szlakiem Pierwszej Kompanii Kadrowej, która odbyła się przed Pomnikiem Czynu Legionowego, wzięła udział wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Przed uroczystościami na Placu Piłsudskiego, strzelcy złożyli kwiaty na grobach legionistów na Cmentarzu Wojskowym. U zbiegu ulic Krakowskiej i Gagarina, przy historycznej figurze Najświętszej Maryi Panny, meldunek od uczestników marszu odebrał prezydent Kielc. Pierwsza Kompania Kadrowa, która liczyła 144 żołnierzy z podległych Józefowi Piłsudskiemu oddziałów Związku Strzeleckiego i Drużyn Strzeleckich wyruszyła z Krakowa na ziemię zaboru rosyjskiego w nocy z 5 na 6 sierpnia 1914 roku. Kompania stanowiła załóżkę odrodzonego Wojska Polskiego. Tradycja marszu szlakiem Kadrówki, historyczną trasą Oleandry - Kielce, nawiązuje do międzywojennych imprez, kiedy miały one charakter zawodów sportowych z elementami patriotycznymi. Podczas uroczystości, które zakończyły się przed pałacem biskupów krakowskich, wojewoda wręczyła kilkunastu osobom honorowe odznaki „Uczestnika Marszu Szlakiem Pierwszej Kompanii Kadrowej”.

...
Wiersza „Stefek Burczymucha” Marii Konopnickiej w wy-

konaniu wojewody Bożentyny Pałki-Koruby wysłuchały dzieci z Przedszkola Samorządowego nr 24 w Kielcach. Było to kolejne spotkanie, zorganizowane przez Fundację Jaśka Meli „Poza Horyzonty”, w ramach ogólnopolskiego czytania bajek dzieciom. Ludową bajkę

o lisicy i żurawiu zaprezentował również przedszkolakom Artiom Rachowicz z kieleckiego Antykwariatu Naukowego im. Andrzeja Metzgera, a przeczytał ją w językach białoruskim i polskim. Na koniec spotkania dzieciaki otrzymały od wojewody książeczki o Polsce, województwie świętokrzyskim i Unii Europejskiej, przygotowane w ramach kampanii wojewody „Przedszkolak”.

...
W inauguracji tegorocznych Dymarek Świętokrzyskich wzięła udział wicewojewoda Piotr Żołądek. Ta popularna impreza organizowana jest od ponad 40 lat, a jej stałym miejscem jest podnóże Łysej Góry w Nowej Słupi. Największą atrakcją jest wytapianie żelaza w piecach dymarskich, metodą używaną dwa tysiące lat temu. Dymarki Świętokrzyskie to także doskonały sposób na poznanie folkloru Ziemi Świętokrzyskiej, oprócz głównych atrakcji są bowiem prezentowane lokalne zespoły muzyczne czy też produkty z ekologicznych gospodarstw rolnych. Oprócz pełnej rekonstrukcji dawnego cyklu produkcji żelaza, podczas festynu pokazano również starożytne warsztaty, m.in. kowalski, złotniczy, tkacki i garncarski. Tradycyjnie, wokół piecowiska można było obejrzeć prezentację starożytnego uzbrojenia i pokazy sztuki walki. W Nowej Słupi można było ponadto obejrzeć replikę rzymskiego wozu kupieckiego,

pochodzącą z Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej. Jest to jedyna w Polsce wierna replika wozu, jakim kupcy wyprawiali się w okresie Cesarstwa Rzymskiego

...
Wojewoda uczestniczyła w obchodach XIII Święta Śliwki w Szydłowie. „Sadownicze dożynki” co roku organizowane są na terenie w szydłowskiego zamku. Celem imprezy jest promocja owoców z okolicznych sadów, towarzyszą jej wystawy wielu odmian śliwek, pokaz ich suszenia „na laskach” oraz kiermasze rękodzieła ludowego. Wszyscy chętni mają również okazję do degustacji śliwek i przetworów śliwkowych oraz możliwość ich zakupu. Przez dwa dni trwania XIII Święta Śliwki można było także obejrzeć wystawę sprzętu sadowniczego.

...
800-lecie istnienia świętowała miejscowość Balice w gminie Gnojno. Uczestników obchodów odwiedził wicewojewoda Piotr Żołądek. Uroczystości rozpoczęła msza święta w kościele parafialnym pod wezwaniem św. Stanisława, podczas której poświęcono sztandar miejscowości ufundowany przez jej mieszkańców. Po nabożeństwie uczestnicy obchodów - organizowanych pod hasłem „Najlepsze miejsce na świecie” - udali się do miejscowej szkoły podstawowej, gdzie odsłonięto tablicę upamiętniającą nauczycieli. W trakcie uroczystości wicewojewoda został odznaczony przez zarząd gminy Gnojno okolicznościowym medalem.

...
Wyścigi łodziami motorowymi, pływanie na pontonie i reanimacja na fantomie - to tylko niektóre z konkurencji, które odbyły się w ramach IX Mistrzostw Województwa Świętokrzyskiego Grup Szybkiego Reagowania Na Wodzie. Zawody zorganizowano na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Chańcza” k/Staszowa. Uczestników mistrzostw odwiedziła wojewoda. Celem jedynych tego typu mistrzostw w Polsce jest propagowanie ratownictwa wodnego wśród społeczeństwa, sprawdzenie posiadanych umiejętności przygotowania drużyn do udziału w zagrożeniach kryzysowych na wodzie oraz wykazanie postępu i zebranie doświadczeń w wyszkoleniu ratowników. W programie tegorocznych mistrzostw znalazło się wiele konkurencji, m.in. pływanie na łodzi w wyścigu równoległym na czas, pływanie drużynowe na łodzi na czas, pływanie łodzią wiosłową na dystansie 100 m., pływanie na pontonie z pagajami, reanimacja na fantomie oraz rzuty do celu. Organizatorem zawodów jest Wojewoda Świętokrzyski przy współudziale Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej, Zarządu Wojewódzkiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Świętokrzyskiego Zarządu Okręgowego Polskiego Czerwonego Krzyża.

Temat miesiąca

Tradycja domowych przetworów

„Winkowate jabłka obrać, pokrajać drobno, włożyć w rondel, nalać zimną wodą o tyle, aby zakryła jabłka i pod pokrywą udusić. Uduzione przefasować przez durszlak, wsypać cukru do smaku i...” Albo podać do pieczystego, tak jak polecała przed stu laty Lucyna Ćwierczakiewiczowa, albo ułożyć w słojach, szczelnie zamknąć i tak jak robiła to babcia pasteryzować w garnku z wrzątkiem, pieczolowicie wyłożonym lnianymi ściereczkami. Zjadać najwcześniej po miesiącu, jak dojrzeje.

Obie formy z pewnością są doskonałe, zarówno dla podniebienia starszych smakoszy, jak i dla najmłodszych podjadaczy. Wszystko zależy jedynie od gustu i naszego upodobania w przetworach. O sposoby zaspokajania takich zachciewajek nie musimy się martwić. Nie zawsze jednak było tak prosto...

W średniowiecznej Polsce, w borach niezwykle bogatych w dzikiego zwierza i rzeki pełne ryb, kiedy rozkwit przeżywało rolnictwo - stoły uginały się od pieczonej dziczyzny. Jadłospis był ciężkostrawny, przepętniony tłustym mięsiwem i ciężkim alkoholem. W zwykłych gospodarstwach domowych nie było często mowy o lekkostrawnych i zarazem bardzo bogatych w witaminy owocach. Jedynymi miejscami, w jakich uprawiano między innymi rzadkie warzywa i owoce, były klasztory. Tam spotkać było można co bardziej „lekkie” dania, a wśród nich jedno z pierwszych przetworów - kompoty owocowe. Wiązało się to przede wszystkim z religijną tradycją postną, której w średniowieczu w zakonach i opactwach przestrzegano nad wyraz ostro.

Podobnie wyglądała sytuacja w Polsce sarmackiej. Paradoksalnie, wbrew powszechnie obowiązującym zasadom naśladowania francuskich wzorców praktycznie w każdej dziedzinie życia, kuchnia polska opierała się skutecznie śródziemnomorskiej modzie hołdując uparcie staropolskim obyczajom. W wyniku

tej prostej przyczyny, także i w tym czasie prosty wywar z owoców, czy co najwyżej ich duszenie w kociołku i dodawanie do mięs, było szczytem sztuki przetwórstwa.

Rozdział I - Kompoty

Przełomem w przygotowywaniu zapasów spiżarnianych był w Polsce wiek XIX. W tym czasie oraz na począt-

ku XX wieku powstawały nawet pierwsze publikacje zawierające przepisy nie tylko na przyrządzenie rozmaitych potraw, ale także przygotowanie przetworów. Zaczniemy od właściwego sposobu gotowania kompotów. Podaje go w 1902 roku poradnik dla młodych gospodyń „Praktyczny Kucharz Warszawski”. Czytamy w nim, że „wszystkie konserwy czyli kompoty zimowe robią się w jeden sposób. Bierze się owoc, świeży, dojrzały, obciera z wilgoci, obcina z sypułek, składa do słoików szerszych u dołu a węższych u góry, zwanych kom-

potierami, zalewa się syropem ugotowanym i przestudzonym, obwiązuje pęcherzem i wstawia się do kociołka z zimną wodą, przekładając słoiki sianem. Gotuje się, licząc od zagotowania kwadrans i dłużej, stosowanie do gatunku owoców, nie wyjmując z kociołka dopóki nie ostygną. Syrop do kompotów przyrządza się w ten sposób: funt cukru nalać kwaterką wody i gotować, gdy zacznie gęstnieć, wystawić i przestudzonym zalać owoce w kompotjerze. Konserwy przechowują się w miejscu suchym i w lecie najlepiej w piecu, w zimie zaś w suchej spiżarni. Jeżeli pokaże się pleśń, nic to konserwie nie szkodzi, lecz jeżeli zacznie się burzyć, w takim razie trzeba słoik wstawić w gorącą wodę i przegotować”. Takim sposobem naj-

pewniej czekały na zimę i kompoty Lucyny Ćwierczakiewiczowej, które opisywała w książce opublikowanej w 1911 roku pt. „365 obiadów”. Zalecała w niej, aby na funt wisien wziąć ćwierć funta cukru i pół szklanki wody, zrobić syrop gęsty, wrzucić wiśnie i zagotować kilka razy. Cukru można brać więcej, a wiśnie na kompot nie drylują się.

Rozdział II – O smażeniu konfitur

Redaktorzy „Praktycznego Kucharza Warszawskiego” byli również specjalistami w dziedzinie przygotowywania konfitur. Według nich konfitury należy smażyć tego samego dnia, w którym owoc został zerwany. „Najprzód robi się syrop z cukru porąbanego w duże kawały, biorąc wody tyle, ile sam wsiąknie w siebie, lub też na funt cukru wziąć kwaterkę wody. Najlepiej jest smażyć w mosiężnym naczyniu, o ile można płaskim i szerokim, aby konfitury miały dość miejsca i nie pogniotły się. Cukier zagotować, a wyszumowawszy go dobrze durszlakową łyżką, włożyć do niego owoc i smażyć długo, stosowanie do gatunku owocu. Po wrzuceniu owocu jeszcze raz się szumuje, zbierając pianę tycem łyżki ostrożnie, żeby owocu nie pognieść, dla tego także nie mięsza się łyżką konfitury, tylko należy często potrząsnąć rądem, żeby owoc jednakowo się smażył. Postawić rądel z początku na mocnym ogniu, a potem dosmażać konfiturę na wolnym, im delikatniejsza konfitura, tem wolniejszego potrzebuje ognia. (...) Chcąc spróbować czy konfitury mają już dosyć, nalać ich trochę na spodek postawiony w zimnej wodzie, jeżeli owoc jest przezroczysty a syrop klarowny i obstający koło łyżki, wtenczas przelać konfitury do fajansowego naczynia, postawić w chłodnym miejscu, a nazajutrz złożyć do słoików, przykryć krążkiem bibułki angielskiej umaczonej w araku, obwiązać pęcherzem i przechować w suchym miejscu”. Redaktorzy radzili też młodym gospodyniom co zrobić w przypadku sytuacji awaryjnych, często bowiem zdarzało się tak, że syrop w konfiturach, po dłuższym przechowywaniu robił się wodnisty. Wtedy należało go zlać, przegotować dopóki nie będzie zupełnie gęsty i po ostudzeniu zalać znów konfiturę.

Rozdział III – Coś konkretnego na ząb

Aby zimą móc cieszyć się wszelkimi dobrodziejstwami, jakimi natura obdarza ludzkość porze letniej, bezwzględnie trzeba wszelkie zapasy zimowe przechowywać w piwnicy, która według XIX-wiecznej szkoły powinna być odpowiednio urządzone. I tak, w rogach powinno być zagrodzenie dla ułożenia warzywa, pod ścianą duże ze szczelbami pudło, gdzie się stawia butelki z winem. Przejorni właściciele takie pudło zamykali na kłódkę. Obok nasypywany piasek do stawiania w nim butelek piwa, z drugiej strony beczułki z kapustą i ogórkami, na ścianach półki do stawiania przetworów w słoikach, a u sklepienia kilka haków do zawieszenia mięsa. „Głównym warunkiem aby przechowywane przedmioty nie uległy zepsuciu jest to, aby piwnica była sucha, a okna we właściwej porze opatrzone”.

Mając takie pomieszczenie można wziąć np. młode grzybki obrane z korzonków i wrzucić je do gotującego się osolonego trochę octu. Gdy się dobrze zagotuje wylać je z octem na miskę i zostawić tak na 24 godziny. Po upływie tego czasu wymyć je w tym samym occie, osączyć na sicie i układać w słoju jak rosły. Nałożywszy pełno, zalać octem świeżym, przegotowanym z goździkami, cynamonem, pierzem, angielskim zielem, suchym estragonem i tureckim pieprzem. Ocet powinien być przestudzony.

Na wierzch nalać sporo oliwy i słoć obwiązać pęcherzem. Tak przygotowane grzybki możemy spokojnie znieść do piwnicy i postawić na półce, gdzieś między konfiturami z malin a kompotem z wiśni. Aha, i przy okazji, tak jak tydzień temu, przekręcić beczułkę z kwaszonymi ogórkami, dzięki temu jednakowo skwaśnieją.

Święto Wojska Polskiego

W Święto Wojska Polskiego wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba złożyła kwiaty przed Pomnikiem Czynu Legionowego w Kielcach. Uroczystości rozpoczęła Msza Święta w Kościele Garnizonowym.

- Obchodzimy ten dzień pełni dumy, w miejscu, które 96 lat temu było świadkiem narodzin nowoczesnego Wojska Polskiego. Tutaj w Kielcach, we wrześniu 1914

roku po powrocie strzelców do miasta, odbywał się wielki festiwal niepodległości – mówiła wojewoda.

Podczas uroczystości wręczono również odznaczenia i mianowania na wyższe stopnie wojskowe. Awans na stopień majora odebrał jeden z dwóch żyjących obrońców Westerplatte, kpt. Ignacy Skowron.

Otwarto również wystawę fotograficzną prezentującą udział wojska w usuwaniu skutków tegorocznej powo-

dzi. - Dziękuję Wam za to, że z wielkim poświęceniem broniliście życia i ratowaliście dorobek mieszkańców regionu świętokrzyskiego poszkodowanych w tegorocznej powodzi. W ten sposób dajecie przykład wytrwałości i patriotyzmu – zwróciła się wojewoda do żołnierzy. Ob-

chody zakończyła uroczysta defilada oddziałów wojskowych oraz pojazdów obronnych.

Święto Wojska Polskiego obchodzone jest 15 sierpnia na pamiątkę zwycięskiej bitwy warszawskiej w 1920 roku, jednego z najważniejszych zwycięstw oręża polskiego.

Przed II wojną światową, Święto Żołnierza ustanowiono na mocy rozkazu Ministra Spraw Wojskowych gen. broni Stanisława Szeptyckiego z dnia 4 sierpnia 1923 roku, który brzmiał: „*W dniu tym wojsko i społeczeństwo czci chwałę oręża polskiego, której uosobieniem i wyrazem jest żołnierz. W rocznicę wiekopomnego rozgromienia nawały bolszewickiej pod Warszawą święci się pamięć poległych w walkach z wiekowym wrogiem o całość i nie-*

podległość Polski”. W okresie dwudziestolecia międzywojennego Święto Żołnierza obchodzono bardzo uroczysto, starając się nadać mu charakter wspólnego święta wojska i społeczeństwa.

W czasie okupacji hitlerowskiej odbywały się uroczystości konspiracyjne (m.in. 15 sierpnia 1941 r. w całej stolicy rozlepiono ulotkę: „*W Dniu Święta Żołnierza - Armia Polska Walczy*”). Po zakończeniu wojny władze na Święto Wojska Polskiego obrały dzień 12 października (datę rozpoczęcia bitwy pod Lenino).

Obchody Święta Wojska Polskiego w dniu 15 sierpnia zostały przywrócone ustawą Sejmu RP z 30 lipca 1992 r.

Wieści z urzędu

Lista projektów zaakceptowana

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, zaakceptowało listę projektów inwestycyjnych w 14 gminach w kraju dotkniętych skutkami tegorocznej powodzi.

Środki na realizację inwestycji będą pochodzić ze specjalnego instrumentu finansowego utworzonego przez rząd RP w celu przywrócenia kluczowej infrastruktury w najbardziej poszkodowanych gminach. Z województwa świętokrzyskiego wsparciem zostanie objęte miasto Sandomierz. Z ogólnej puli 600 milionów zł Sandomierz może liczyć na dofinansowanie w kwocie ponad 41 milionów zł.

Wśród zaakceptowanych projektów znalazły się między innymi: przebudowa i budowa dróg (26 mln zł), budowa mieszkań socjalnych (7,2 mln zł), budowa przedszkola (5,5 mln), jak również inwestycje o charakterze środowiskowym (wodociągi) z dofinansowaniem w kwocie ponad 2,5 mln zł.

Spotkanie z darczyńcami

- W imieniu wszystkich poszkodowanych z największą przyjemnością dziękuję Państwu za pomoc - powiedziała wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba dziękując

darczyńcom, którzy pomagali pokrzywdzonym przez tegoroczną powódź mieszkańcom naszego regionu.

- Bardzo trudno jest podjąć takie działania, aby w pełni zaspokoić pragnienia potrzebujących. Bardzo dziękuję za to, że osoby, które mogły poczuć się porzucone przez los, miały możliwość jak najszybszego rozpoczęcia odbudowy tego co stracili. Ta pomoc była niezwykle potrzebna i cenna - mówiła wojewoda.

Wraz z wicewojewodą Piotrem Żołądkiem oraz dyrektorem generalnym ŚUW Marią Szydłowską, wojewoda podziękowała osobom, instytucjom i organizacjom za zaangażowanie i gotowość do niesienia wsparcia tym wszystkim mieszkańcom regionu świętokrzyskiego, którym woda zabrała dobytek życia. Gościem specjalnym spotkania, które odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim, był marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk.

Bezpieczna droga do szkoły

Z apelem o sprawdzenie ewentualnych nieprawidłowości w oznakowaniu dróg w pobliżu szkół zwróciła się do samorządowców województwa świętokrzyskiego wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

„W trosce o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży szkolnej województwa świętokrzyskiego, zwracam się do Państwa z prośbą o zwrócenie uwagi na nieprawidłowości w oznakowaniu dróg w okolicach szkół. Duża ich liczba położona jest w naszym regionie w pobliżu jezdni z dużym natężeniem ruchu, często bez chodnika czy nawet pobocza. Informuję jednocześnie, że wszyscy mieszkańcy województwa mogą zgłaszać nieprawidłowości pod bezpłatnym numerem telefonu 987” - czytamy w liście.

Ustawa o wspieraniu przedsiębiorców

Weszła w życie ustawa o wspieraniu przedsiębiorców dotkniętych skutkami powodzi z 2010r przygotowana przez Ministerstwo Gospodarki, która pomoże przedsiębiorcom z terenów dotkniętych powodzią.

Specjalna ustawa przewiduje do 50 tys. zł nieoprotocentowanej pożyczki dla mikro i małych firm, które poniosły straty spowodowane tegoroczną powodzią. Pożyczka przyznawana będzie na odbudowę majątku trwałego lub obrotowego, zniszczonego lub utraconego w wyniku klęski żywiołowej w miejscu wykonywania działalności gospodarczej. Pożyczki udzielane będą przez fundusze pożyczkowe, z którymi minister gospodarki zawrze umowy określające szczegółowe zasady wsparcia.

Ministerstwo Gospodarki ogłosiło konkurs na wybór funduszy, które będą obsługiwały przedsiębiorców. Przedsiębiorca, który wykorzysta pożyczkę zgodnie z celem określonym w ustawie, może liczyć na jej umorzenie w całości, w przypadku posiadania w dniu wystąpienia powodzi umowy ubezpieczenia od następstw klęsk żywiołowych.

Według szacunków Ministerstwa Gospodarki, z ustawy skorzysta około 1900 przedsiębiorców, w tym 1600 poszkodowanych w czasie powodzi z maja i czerwca oraz około 300 w sierpniu 2010. Środki finansowe na realizację ustawy w wysokości 100 mln zł pochodzą z funduszy celowej przeznaczonej na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

Powszechny Spis Rolny

Od 1 września do 31 października przeprowadzany jest Powszechny Spis Rolny. Dane zbierane są według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r.

Jest to pierwszy spis od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, w tym samym terminie i w tym samym zakresie tematycznym, co w innych państwach członkowskich UE. Spisy rolne są wiodącym źródłem informacji na temat stanu polskiego rolnictwa.

Całością prac związanych z przygotowaniem, zorganizowaniem i przeprowadzeniem spisu kieruje Prezes GUS jako Generalny Komisarz Spisowy, natomiast na terenie województwa pracami spisowymi kieruje wojewoda - jako Wojewódzki Komisarz Spisowy. Zastępcą **komisarza** jest właściwy miejscowo dyrektor Urzędu Statystycznego, który będzie faktycznym realizatorem zadań na obszarze województwa. Komisarze spisowi szczebla wojewódzkiego i gminnego tworzą (na okres przygotowania i przeprowadzenia spisu) biura spisowe. Wojewoda Świętokrzyski zarządzeniem Nr 52/2010 z dnia 14 maja 2010 roku utworzyła w Kielcach Wojewódzkie Biuro Spisowe.

Udział w spisie rolnym jest obowiązkowy. Zbierane i gromadzone w badaniach dane indywidualne oraz dane osobowe są poufne i podlegają szczególnej ochronie.

„Czyste Serca” wręczone

Statuetki laureatom nagrody „Czyste Serce” wręczyła w Bazie Zbożowej w Kielcach wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

- To nagroda dla ludzi, dzięki którym inni ludzie znajdują dobrą drogę w swoim życiu. Za wszystkie te dokonania, c z y n i o n e z głębi serca,

serdecznie dziękujemy - mówiła wojewoda. Nagroda przyznawana jest w czterech kategoriach: instytucja, organizacja pozarządowa, wydarzenie-akcja oraz osoba fizyczna. Honoruje tych, którzy nie szczczędzą swojego czasu i wysiłku w upowszechnianiu wśród dzieci i młodzieży wolnego od uzależnień stylu życia.

W tym roku laureatami „Czystych Serc” zostali: w kategorii „Instytucja” - Areszt Śledczy w Kielcach, w kategorii „Organizacja pozarządowa” - Federacja Stowarzyszeń Kulturotwórczych Baza Zbożowa w Kielcach, drugi laureat w kategorii „Organizacja pozarządowa” - Oddział Okręgowy Województwa Świętokrzyskiego - Towarzystwo Kultury Teatralnej przy WDK w Kielcach, w kategorii „Wydarzenie-akcja” - Teatr w Gimnazjum w Woli Jachowej,

w kategorii „Osoba fizyczna” - Halina Wielogórska z Fundacji Dzieciom „Zdążyć z pomocą”, a drugim laureatem w tej kategorii została Grażyna Jarosz z Fundacji „Vive - serce dzieciom”.

Nagroda jest hołdem dla niezującego Marka Kotańskiego, założyciela ruchu czystych serc. W województwie świętokrzyskim, idee ruchu propaguje działający przy wojewodzie Zespół ds. Rodziny i Przeciwdziałania Uzależnieniom, a nominacji do nagrody i wyboru laureatów dokonuje działająca od 2003 roku kapituła, mająca charakter reprezentatywny i interdyscyplinarny.

„Czyste Serca” przyznawane są po uwzględnieniu wielu kryteriów, m.in. zaangażowania podmiotu w propagowanie idei wzorców osobowych młodego człowieka, dotychczasowe osiągnięcia i skuteczność w zakresie aktywizacji dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie aksjologii postaw młodego człowieka, a także oryginalność, czytelność i realność metody upowszechniania wzorców osobowościowych jako skutecznego narzędzia profilaktyki.

Kontrole WIOŚ

Komunalne odpady biodegradowalne

Kontrole w kilku gminach na terenie województwa świętokrzyskiego przeprowadził Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach. Działania realizowane były w ramach „Ogólnokrajowego cyklu kontrolnego podmiotów prowadzących odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji”.

Przeprowadzone kontrole pozwalają na wstępne oszacowanie poziomu kierowania odpadów ulegających biodegradacji do zagospodarowania w procesach innych niż składowanie jako bardzo niskie. W trakcie inspekcji najczęściej powtarzające się zastrzeżenia dotyczyły m.in. następujących zagadnień: gminy nie obliczyły we własnym zakresie bazowej ilości odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku oraz nie zainicjowały dalszych procedur mających na celu rozliczenie obowiązku ograniczenia ilości składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, nie wszyscy mieszkańcy zostali objęci zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych oraz tego, iż na terenie niektórych gmin nie zorganizowano selektywnego systemu zbierania odpadów.

Uwzględniając powyższe ustalenia, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska skierował do samorządów apel o pilne podjęcie działań zmierzających do realizacji w pełnym zakresie obowiązkowych zadań własnych ustalonych dla samorządu terytorialnego w dziedzinie gospodarki odpadami komunalnymi oraz wyegzekwowania od przedsiębiorców dotrzymywania obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Podjęcie tych działań jest konieczne, gdyż zapis art. 16a ustawy o odpadach powierza właśnie gminom obowiązek zapewnienia warunków niezbędnych do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, pod groźbą sankcji finansowych.

Przedstawiając powyższe zagadnienie, należy jednocześnie przypomnieć, że konsekwencją braku realizacji obowiązków ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz zorganizowania systemu selektywnego zbierania odpadów, będzie naliczenie gminie dotkliwej kary.

Materiały dotyczące zagadnień związanych z poruszanymi w artykule kwestiami są dostępne na stronie internetowej WIOŚ w Kielcach pod adresem: www.kielce.pios.gov.pl oraz na stronach internetowych Ministerstwa Środowiska.

Najlepsze kąpieliska w regionie

Uroczysty finał konkursu wojewody Bożentyny Pałki-Koruby na „Najbezpieczniejsze i najlepiej przygotowane kąpielisko do sezonu letniego 2010 w województwie świętokrzyskim” odbył się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim.

Zwycięzcą konkursu i zdobywcą 19,46 na 20 możliwych punktów okazał się Ośrodek Wypoczynkowy „Gutwin” w Ostrowcu Świętokrzyskim. Drugą lokatę, z dorobkiem 16,5 punktu zajęło kąpielisko w Skalbmierzu, a trzecie miejsce i 15,94 punktu, zdobyła Baza TKR w Sędziszowie.

Podobnie jak w poprzedniej edycji konkursu komisja, w której uczestniczyli przedstawiciele wojewody, policji, straży pożarnej, Sanepidu, specjaliści z Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego ŚUW, kontrolowała zgłoszone do inicjatywy kąpieliska. W tym roku było ich osiem.

Stan akwenów został sprawdzony na początku i na końcu sezonu. Do wyłonienia zwycięzcy posłużyła średnia z wyników wszystkich kontroli. Przedsięwzięcie organizowane co roku ma na celu zwiększenie zainteresowania samorządów gmin, instytucji oraz indywidualnych właścicieli do jak najlepszego przygotowania kąpielisk i wypożyczalni sprzętu wodnego w województwie świętokrzyskim pod względem standardu i bezpieczeństwa wypoczynku nad wodą.

Najważniejszym zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa korzystających z wypoczynku i kąpeli. Zasadniczą rolę odgrywa poprawna organizacja kąpieliska, oraz zabezpieczenie ratownicze wraz z nieodzownym sprzętem do bezpośredniego ratowania życia. Komisja

zwraca także uwagę na tzw. zaplecze logistyczne oraz wyposażenie obiektów.

Uroczyste podsumowanie konkursu odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim. Podczas spotkania wojewoda uhonorowała zwycięzców statuetkami, wszystkim wręczyła dyplomy.

Pełna punktacja wszystkich kąpielisk biorących udział w tegorocznej edycji konkursu:

1. Ośrodek Wypoczynkowy „Gutwin” - 19,46
2. Kąpielisko w Skalbmierzu - 16,50
3. Baza TKR w Sędziszowie - 15,94
4. Kąpielisko w Golejowie - 14,49
5. Kąpielisko „Lubianka” w Starachowicach - 13,6
6. Zalew Borowa Góra - 11,63
7. Kąpielisko „Piachy” w Starachowicach - 11,28
8. Kąpielisko Umer - 8,42.

Program przebudowy dróg

Do 30 września samorządy mogą składać wnioski o dofinansowanie w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. O tym terminie przypominała podczas spotkania z samorządowcami wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

W ramach programu wspierane będą projekty przebudowy, budowy lub remontu kluczowych odcinków dróg gminnych i powiatowych prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego, a także tworzące powiązania sieci dróg powiatowych i gminnych z siecią dróg wojewódzkich i krajowych.

Chodzi m.in. o projekty przebudowy dróg gruntowych na drogę o nawierzchni twardej, zmianę geometrii drogi, podniesienie nośności konstrukcji, wyposażenie drogi w rozwiązania i elementy poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego: budowa chodników, budowa azyli dla pieszych, sygnalizacje świetlne, montaż barier ochronnych.

Zgodnie z przyjętymi zasadami, gminy i powiaty będą mogły uzyskać dofinansowanie do 50 proc. kosztów inwestycji. Przy czym powiaty mogą zgłaszać maksymalnie dwa projekty w danym roku, a gminy tylko jeden. Województwo świętokrzyskie tym razem ma do dyspozycji na ten cel ponad 52,4 mln zł.

Do tej pory w województwie świętokrzyskim w ramach programu przebudowano i wyremontowano 365,5 km dróg lokalnych. Nabór wniosków do trzeciej edycji mija 30 września. Do 31 października wnioski zostaną ocenione, a do 28 listopada gotowa lista trafi do MSWiA. Nowością w tegorocznej ocenie wniosków są dodatkowe punkty dla projektów uwzględniających remont dróg zniszczonych przez tegoroczną powódź. Chodzi o to, że wnioski zawierające plan przebudowy bądź remontu zalanymi i zniszczonymi odcinkami dróg mogą otrzymać do 10 dodatkowych punktów.

90 lat urzędu wojewódzkiego

Po 123 latach zaborów niepodległe Państwo Polskie zaczęło tworzyć zręby swej administracji. Powstały nowe województwa i powiaty, a w nich urzędy administracji. Władza centralna powoływała swych przedstawicieli w terenie. Minęło 90 lat, odkąd rozpoczął pracę urząd wojewódzki w Kielcach. Początki nie były łatwe...

Przez pewien czas toczyła się w kręgach władzy dyskusja o celowości umieszczenia siedziby wojewody w Kielcach. O przywilej ten ubiegał się również Radom, a argumentami za kandydaturą tego miasta były trudności lokalowe Kielc. Kielczanie okazali się solidarni w swych staraniach, podkreślając centralne położenie Kielc na mapie województwa. Nie bez znaczenia okazał się zapewne także sentyment marszałka Piłsudskiego do legionowego miasta.

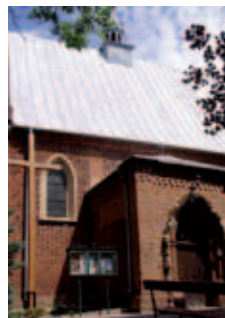
W grudniu 1919 r. pierwszym wojewodą kieleckim mianowany został Stanisław Pękosławski. Przybył do Kielc już 4 stycznia 1920 r., by wziąć czynny udział w organizacji podległych sobie urzędów. Początki były trudne. Często informowano o braku lokali dla 37 pracowników - bo z takim właśnie stanem osobowym rozpoczynano urzędowanie. Gorączkowa atmosfera była szczególnie odczuwalna tuż przed oficjalnym otwarciem podwojów urzędu - „prace organizacyjne wrą w całej pełni: dobieranie pracowników, tworzenie kancelarii - przynajmniej tych departamentów, które zależą od ministerstwa spraw wewnętrznych” - donosiła „Gazeta Kielecka”.

Biura Urzędu Wojewódzkiego Kieleckiego rozpoczęły pracę w czwartek, 19 lutego 1920 r. Z tej okazji odbyła się w Bazylice Katedralnej uroczysta msza święta. Lokalna prasa, zapowiadając kilka dni wcześniej te uroczystości, zamieściła wiele mówiący komentarz: „modły widomie ucieleśniają fakt podniesienia Kielc do godności stolicy województwa, co oby wyszło ku pożytkowi Ojczyzny i naszego grodu”. Urzędowe pomieszczenia zlokalizowano w kilku pałacowych pokojach wraz z reprezentacyjną Salą Portretową. W miarę zwiększania się potrzeb zastanawiano się nad innym, oddzielnym budynkiem. Plany te spełzły jednakże na niczym. Problemy lokalowe zmniejszyły się po przeprowadzce biur starostwa i sejmiku powiatowego z pałacowych pomieszczeń do nowej siedziby przy ul. Kościuszki.

W pierwszym okresie istnienia strukturę organizacyjną urzędu stanowiło osiem departamentów: prezydyalny, administracyjny, samorządowy, zdrowia publicznego, aprowizacyjny, rolnictwa i weterynarii, przemysłowy, pracy i opieki społecznej oraz Dyrekcja Robót Publicznych i Kancelaria Główna. Później departamenty przemianowano na wydziały. Urząd Wojewódzki Kielecki do wybuchu wojny mieścił się w zabytkowym pałacu biskupim - korespondencję wysyłało na adres: Zamek.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Skotniki

Nazwa tej, położonej na terenie dzisiejszej gminy Samborzec, miejscowości wymieniana jest już w dokumentach z XII wieku. Małżonka księcia Bolesława Kędzierzawego przekazała bowiem wieś w 1167 r. krakowskiej kapitule katedralnej. Sto lat później Skotniki były już związane z rodem Bogoriów. Około 1276 r. urodził się tu Jarosław Bogoria Skotnicki, późniejszy arcybiskup gnieźnieński, dyplomata i zaufany doradca królów: Władysława Łokietka i Kazimierza Wielkiego oraz fundator miejscowego kościoła.

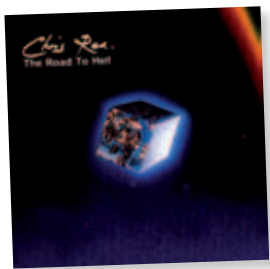
Nie jest znana dokładna data powstania świątyni, nie zachował się, niestety, dokument erekcyjny kościoła. Nic o tym nie wspomina także żyjący w tym czasie kronikarz Janko z Czarnkowa. Stało się to z pewnością po otrzymaniu przez Jarosława Bogorię sakry biskupiej, czyli po roku 1342. Prawdopodobna data to rok 1347, jaki zresztą wymienia w swym „Dekanacie sandomierskim” ks. Jan Wiśniewski. *Skotnicki kościół jest nota bene jedną z wielu budowli, jakie wznosił i uposażył arcybiskup, który - cytując wspomnianego wyżej autora - „w stawianiu kościołów, pałaców biskupich, zakładaniu miasteczek jakby rywalizował z królem Kazimierzem Wielkim”.*

Skotnicki kościół, którego patronem jest św. Jan Chrzciciel, konsekrowano w 1370 r. Zbudowana na planie prostokąta nawa ówczesnej świątyni przykryta była drewnianym stropem, prezbiterium było sklepienie, a od północy przylegała niewielka zakrystia. Wnętrze prezbiterium pokrywały malowidła - dziś świadczą o tym ich pozostałości. Był to gotycki kościół jednofilarowy, charakterystyczny dla czasów kazimierzowskich, a budulcem była cegła układana w tzw. „wątku polskim”. Filar był pierwotnie sześciokątny, później został omurowany, by wzmocnić konstrukcję sklepienia. Dokonywano tego po kolejnych wylewach Wisły, ostatnio zapewne w 1813 r., kiedy to - jak zanotował ks. Wiśniewski - „woda na dwa łokcie wysokości była w kościele”. Obecny wygląd świątynia otrzymała po przebudowach dokonywanych w wiekach XVIII-XIX.

Interesującym zabytkiem Skotnik jest także dwór wraz z otaczającym go parkiem krajobrazowym, położony na obszernym, niewysokim wzniesieniu, otoczonym pozostałościami fosy i wału. Drewniany, otynkowany korpus budynku pochodzi z XVIII stulecia. Zbudowano go na planie prostokąta, przy jego krótszych bokach znajdują się cztery murowane, kwadratowe alkierze o grubych murach, wysunięte przed lico elewacji frontowej. Łamany, „polski” dach pokryty jest gontem. Dwór zniszczony został w 1945 r., dość szybko został jednak odbudowany. Podczas remontu ponownie wykorzystano m.in. zabytkowe, polichromowane belki stropowe z XVIII wieku.

Więcej informacji: www.samborzec.eu

Warto posłuchać Chris Rea

Sytuacja jak najbardziej prozaiczna... Kilkanaście dni temu, jadąc samochodem, zupełnie przypadkiem znalazłem w schowku kasetę z albumem „Road to Hell”. Chris Rea – pomyślałem – jak dawno nie słyszałem tego brzmienia. Traf chciał, że w tym właśnie czasie miałem w samo-

chodzie zapasowe radio z odtwarzaczem taśm magneto-fonowych. Niewiele zastanawiając się, wsunąłem ten, odchodzący już w niepamięć, nośnik i... rozpocząłem swoją „drogę do piekła”. Charakterystyczny trzask i zaczęło się, tytułowy utwór powala na kolana – to pierwszy kawałek Chrisa, który dostał się na najwyższe miejsce list przebojów, nie tylko w Wielkiej Brytanii. W moją pamięć zapadł także „Texas”, grany przez lata w rozgłośni radiowej Classic Rock w Texasie właśnie. Ale większą sławę temu kawałkowi przyniosło granie go przed meczami Texas Rangers w lidze baseballu. To chyba najlepsza droga, by zdobyć amerykański rynek muzyczny... Postarałem się również wczuć nad wyraz głęboko w utwór „Daytona” - w końcu jechałem samochodem... Co prawda nie było to, grające w tej piosence główną „rolę”, Ferrari Daytona, ale dźwięk tych opon i ryk silnika mogłem sobie wyobrazić z pomocą muzyki Chrisa.

Ta płyta pokazała mi, jak cenna w niej jest prostota

i w konsekwencji geniusz z tego płynący. Chris Rea przyzwyczaił swoich fanów do swojego pierwszoplanowego wokalu, charakterystycznego brzmienia gitary. I na tym praktycznie koniec – wariacje rytmiczne zminimalizowane, brak elementów odwracających uwagę słuchacza – to wszystko wystarczy, by stworzyć utwór doskonały. Chris Rea robi to naprawdę wspaniale. Ten lekko znudzony, ale niezwykle ciepły i przyjemny głos to jednak nie jest całe bogactwo artysty. Przez lata zdołał wypracować sobie własny gitarowy styl, przy kolejnych nagraniach już nie zaskakujący, ale utrzymujący się na niezwykle solidnym poziomie. Tego właśnie oczekuję od artysty, solidnej podstawy technicznej i artystycznych uniesień. Tylko takie połączenie daje obraz doskonały, dźwięk, który zapamiętamy, długo będziemy powtarzać i nucić.

Wierzę, że dane będzie artyście stworzyć niejeden jeszcze album. Miewał trudne okresy w życiu, groźna choroba o mało nie przerwała jego życia, kilka razy zegnał się już ze swoją publicznością, ale za każdym razem szczęśliwie dla siebie i dla nas powracał. I żałuję tylko tego, że tak późno przypomniałem sobie o Chrisie... Jeśli zrobiłbym to wcześniej o pół roku, na pewno byłbym 16 lutego na warszawskim Torwarze...

Piotr Żołądek

Subiektywny przegląd festiwalowy

Tym razem o muzyce trochę szerzej i więcej. Będzie bogato – tak, jak bogato przedstawiała się mapa wakacyjnych festiwali muzycznych, rozsiadanych gęsto po całym kraju. A w tym roku było i wciąż jest w czym wybierać. Czołówkę otwiera, już tradycyjnie, Opener Festival, który wyrósł na jedno z ważniejszych wydarzeń

muzycznych nie tylko w Polsce, ale i w całej Europie. Nie powinno to być jednak powodem do zdziwienia - na gdyńskich scenach od lat grywają gwiazdy światowego formatu. W tym roku organizatorzy również nie zawiedli - blisko 80 koncertów, a wśród nich czołowi przedstawiciele globalnej i krajowej sceny rockowej i alternatywnej (Archive, Fatboy Slim, Mando Diao, Massive Attack, Skunk Anansie). Największą atrakcją była ikona grunge - kultowy zespół Pearl Jam.

Jeżeli po takiej dawce dobrego grania komuś wciąż było mało, to z powodzeniem mógł doładować baterie na tegorocznym Jarocinie. Organizatorom udało się odkurzyć legendę i, po wielu latach muzyczno – organizacyjnej posuchy, zorganizować ciekawe wydarzenie. Gossip, Piźdzama Porno, TSA czy Coma to tylko niektóre gwiazdy, dzięki którym mogliśmy się cieszyć niepowtarzalną atmosferą tego, kultowego już, festiwalu.

Najchętniej jednak recenzuje się wydarzenia znane z autopsji, dlatego teraz słowo o święcie muzyki alternatywnej - katowickim Off Festiwalu. Po liczbie cudzoziemców spo-

tkanych w Dolinie Trzech Stawów można z powodzeniem stwierdzić, że wydarzenie miało rangę europejską i z pewnością przyniosło dumę i sławę miastu starającemu się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury. Przewodniczący PE Jerzy Buzek ze sceny podsumował to co przez trzy dni działo się na 4 festiwalowych scenach słowami „Tu nie tylko warto, tu trzeba być!”. Jego wystąpienie poprzedziło jeden z najlepszych koncertów jubileuszowej, V edycji festiwalu. Mowa tu o zjawiskowym Lenny Valentino, reaktywowanym specjalnie na ten jeden koncert, podczas którego absolutną gwiazdą był wokalista zespołu, a jednocześnie pomysłodawca i Dyrektor Festiwalu - Artur Rojek. To za jego sprawą na katowickich scenach zagościli m.in. sentymentalni Tindersticks, mistrzowie indierocka - Dinosaur Jr., porywający publikę Mitch and Mitch, czy absolutna gwiazda, której koncert ostatniego dnia festiwalu był niesamowitym przeżyciem nie tylko muzycznym, ale też wizualnym - The Flaming Lips. A to tylko skromny wycinek tego co można było obejrzeć i usłyszeć. Dwie duże sceny, na których grały ikony oraz dwie - „trójka ofensywna” i eksperymentalna - na których królowali poszukiwacze nowych brzmień.

Nie sposób wymienić wszystkich 80 koncertów, więc napiszę tylko krótki, subiektywny ranking podziękowań: Lenny Valentino za emocjonalny koncert w strugach deszczu, Hey za świetną interpretację Miłość! Uwaga! Ratunku! Pomocy!, Mitch and Mitch za energię i poczucie humoru oraz Lao Che za dowód na to, że polska scena rockowa ma się doskonale.

Agata Wojda

Co, gdzie, kiedy?

Co? Gdzie? Kiedy?

Inauguracja Sezonu Artystycznego Filharmonii Świętokrzyskiej

17 września, piątek, godz. 19

Miejsce: Filharmonia Świętokrzyska, Plac Moniuszki 2B, Kielce

Informacje: 41 365 54 82

Na otwarcie sezonu koneserzy muzyki będą mogli posłuchać Konstantego Andrzeja Kulki (skrzypce) z orkiestrą symfoniczną Filharmonii Świętokrzyskiej pod batutą Jacka Rogali oraz Weroniki Ratusińskiej (skrzypce) z „Symfonią na wielką orkiestrę symfoniczną” i Feliksa Janiewicza z „V Koncertem skrzypcowym e-moll”.

Od pomysłu do przemysłu – Świętokrzyskie Święto Zalewajki

19 września, niedziela, godz. 10

Miejsce: Bobrza, gmina Miedziana Góra

Informacje 41 303 16 26

Zalewajka to symbol świętokrzyskiej kuchni. Podczas imprezy, która odbędzie się na terenie Zabytkowego Zakładu Wielkopieczowego, rozstrzygnięty zostanie między innymi konkurs na najlepszą zalewajkę w regionie. Będzie także można spróbować innych specjałów kulinarnych, posłuchać ludowych kapel czy obejrzeć pokazy ginących zawodów.

IX Kongres Regionalnych Towarzystw Kultury

24 – 26 września, piątek – niedziela, godz. 17

Miejsce: Kieleckie Centrum Kultury, Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach

Informacje 41 344 90 54, 365 51 44

Tegoroczna edycja Kongresu będzie przebiegała w pod hasłem „Od dziedzictwa ku przyszłości”. Swoją obecność zapowiedziało około 200 przedstawicieli regionalnych towarzystw kultury z całej Polski. Głównymi atrakcjami będą sesje plenarne, a także pokaz dorobku kulturowego Kielecczyzny. Oprócz obrad plenarnych zostanie zorganizowanych dziesięć zespołów problemowych poświęconych tematyce regionalnej. Sobotniego wieczoru będzie można posłuchać zespołów folklorystycznych z regionu świętokrzyskiego.

Kielecki Salon Maturzystów – Perspektywy 2010

28 września, wtorek godz. 8.30

Miejsce: Politechnika Świętokrzyska, Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7, Kielce

Informacje: 22 628 58 62, m.rulska@perspektywy.pl, www.salonmaturzystow.pl/kielce

Salon Maturzystów Perspektywy 2010 to największa edukacyjna kampania informacyjna dla uczniów, nauczycieli i dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych. Podczas imprezy będzie można porozmawiać o wymaganiach rekrutacyjnych, warunkach studiowania, poznać nowe interesujące kierunki. Każdego roku, na ponad 400 ekspozycjach i dziesiątkach spotkań, prezentowana jest oferta edukacyjna szkół wyższych. Targom towarzyszy bogaty program wykładowy, w tym przede wszystkim cykl spotkań poświęconych maturze 2011, realizowany przez pracowników Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. Salon Maturzystów objęła patronatem Minister Edukacji Narodowej – Katarzyna Hall.

Przepisy kulinarne

Prezentujemy kolejne przepisy przygotowane na ogłoszony przez wojewodę konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Karp po żydowsku

Składniki:

1 kg karpia, 20 dag warzyw (marchew, pietruszka, seler, por, kalarepa), 10 dag cebuli, 5 dag rodzynek, cukier, pieprz, sól.

Sposób przyrządzenia:

Karpia oskrobać, wypatroszyć i podzielić na dzwonka. Posolić, posypać pieprzem i pozostawić w chłodnym miejscu przez pół godziny. Warzywa pokroić w słupki, wrzucić na osoloną wodę, ugotować. Włożyć rybę, gotować aż będzie miękka, a następnie wyjąć i przełożyć do rondelka. Wodę z wywaru całkowicie odparować, dodać sparzone wrzątkiem rodzynek i pokrojoną w kostkę cebulę. Dusić, aż cebula będzie miękka, doprawić cukrem do smaku. Zalać karpia sosem, wstawić do piekarnika na 30 minut. Podawać z macą lub białym pszennym pieczywem.

Zawijanec wołowy pieczony

Składniki:

Wołowina bez kości - ok. 60 dag, tłuszcz - ok. 5 dag, cebula - 5 dag, jaja ugotowane na twardo - 2 szt., czerstwa bułka, słonina - 5 dag, szynka wędzona gotowana - ok. 10 dag, sól, pieprz do smaku.

Sposób przyrządzenia:

Bułkę namoczyć w wodzie. Mięso opłukać i usunąć z niego ścięgna. Następnie rozciąć wzdłuż włókien tak, by powstał z niego płaski prostokątny płat, który należy rozbić mocno tłuczkiem (uważając, by nie poszarpać tkanki mięsnej).

Przyrządzić nadzienie: namoczoną w wodzie bułkę odcisnąć, skrócić w maszynce wraz z cebulą, szynką i słoniną, dodać pieprz i sól, wszystko dokładnie wymieszać. Rozbite mięso posolić i posmarować nadzieniem. Ugotowane jaja obrać, pokroić na ćwiartki i ułożyć na płacie mięsa wzdłuż dłuższego brzegu. Mięso zwinąć ściśle w rulon, zaczynając od boku, wzdłuż którego ułożono jaja, aby po zwinięciu znalazły się w jego środku. Uzyskany rulon związać sznurkiem co 3 cm, jak baleron. Tłuszcz rozgrzać mocno w brytfannie, włożyć mięso, oblać dokładnie tłuszczem i wstawić do bardzo gorącego piekarnika. Piec do miękkości, polewając mięso często tłuszczem do pieczenia. Po upieczeniu zdjąć sznurek, mięso pokroić w dość grube plastry, ułożyć na podłużnym półmisku, polać sosem z pieczenia. Podawać na gorąco lub zimno.

Przepisy przygotowane przez Halinę Wydrzyńską z Borszowic w gm. Sędziszów.

Karkówka w ziołach

Składniki:

1,20-1,50 kg karkówki bez kości, sól, pieprz, papryka w proszku. 2 łyżki musztardy, 3 ząbki czosnku, 1 łyżka miodu, suszony majeranek, świeże zioła (tymianek lub cząber).

Sposób przyrządzenia:

Czosnek obrać, rozetrzeć z solą, połączyć z musztardą, miodem i świeżo zmielonym pieprzem, szczyptą papryki oraz pokruszonym suszonym majerankiem. Mięso umyć, posmarować przygotowaną pastą, odstawić na 2 godziny w chłodne miejsce. Położyć na aluminiowej folii lub włożyć do foliowego rękawa do pieczenia, piec ok. 70 min. w temp. 180-190 stopni C.

Upieczone mięso obłożyć gałązkami świeżych ziół. Podawać na zimno, ewentualnie na ciepło z surówką z kiszzonej kapusty.

Przepis przygotowany przez Renatę Różańską z Rembiechowa w gm. Oksa.